

בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים

העותרים:

1. שרון לוי ת.ז. 033481383 ו-21 אח'

באמצעות ב"כ עוה"ד אורן טסלר

מגדל ב.ס.ר. 1, רמת גן (קומה 9)

טל: 03-6495011 פקס: 03-6495022

(להלן: "העותרים")

- נגד -

המשיבות:

1. לשכת עורכי הדין בישראל

2. הוועדה הבוחנת של לשכת עורכי הדין בישראל

שתיהן ע"י ב"כ עוה"ד דוד יצחק ו/או רוני בוך

מרחה' לינקולן 20 (בית רובינשטיין), תל אביב

טל: 03-7525222 פקס: 03-7527555

(להלן: "המשיבות")

הודעה על הגשת עיקרי טיעון מטעם העותרים

העותרים מתכבדים בזאת להגיש עיקרי הטיעון מטעמם.

היקף הביקורת השיפוטית על שיקול הדעת של הוועדה הבוחנת

1. ב-ע"מ 6674/17 יונס אסד ואח' נגד לשכת עורכי הדין ואח' (להלן: "עניין יונס אסד") סיכם כבוד השופט ניל הנדל את הכללים המרכזיים שיעמדו בפני בית המשפט בבואו לבחון האם להתערב בשיקול דעת הוועדה (ראו לעניין זה גם סעיף 56 לתשובת המשיבות).

2. בכל השאלות נשוא העתירה ועל פי המבחנים של כבוד השופט ניל הנדל בעניין יונס אסד, בית המשפט הנכבד יכול למצוא מקום לפסול את השאלה אף ללא ידע מקצועי בנושא. שאלה 13 בדין הדיוני, שאלה 1 בדין המהותי ושאלה 35 בדין המהותי עוסקות בחוסר הסמכות של הוועדה הבוחנת לשאול את השאלות, בחלק ב' או בחלק ג' של הבחינה, בהתאמה.

שאלה 31 בדין המהותי עוסקת בפגם של חוסר בהירות וניסוח לקוי של השאלה.

בחינה בלתי מדתית ובלתי סבירה העוסקת בנושאים שוליים ואזוטריים

3. על שלוש השאלות הראשונות נשוא העתירה (13, 1, 35), נזקקים העותרים לבית המשפט הנכבד שייתן דעתו גם בשל כך שהשאלות עוסקות בעניינים שוליים ואזוטריים ובשל כך שהשאלות לא נלמדו באקדמיה למשפטים, כאשר קושי נוסף ומשמעותי התבטא הפעם גם בחוסר הוודאות לגבי חומר הלימוד והיקף החומר שיש ללמוד לקראת הבחינה במתכונתה החדשה.

למקרא כתב התשובה של המשיבות

4. למקרא עמדת המשיבות, ניכר כי גם אם יסתבר שארע אבסורד מוחלט וקבעו תוך ניסוח לקוי כתשובה נכונה שבית המשפט העליון מוסמך לדון בתביעות קטנות - לא תהיה הסכמה לפסול את השאלה, מכיוון שערערו רבים ורוצים להגיד לכולם "לא" באלף רבתי. די בעיון בסעיפים 29-36 לתגובת המשיבות כדי להבין שזו הגישה, שהרי אלו אומרות לנו במפורש כי אם יש כל כך הרבה בוגרי מכללות שניגשו לבחינה ומוגשים על ידם הרבה עררים - סימן שאין בהם ממש. והרי הלוגיקה הפשוטה אומרת בדיוק ההפך, שאם כל כך הרבה מתלוננים ושיעור הנכשלים גבוה בכמה בחינות רצופות, יש להחיל את דבריו של כב' השופט (כתוארו דאז) ברק בבג"ץ 571/89 מוסקוביץ נ' מועצת השמאים, פ"ד מד(2) 236, 246 :

"אחוז ההצלחה הנמוך במספר ניכר של בחינות, המשתרעת על תקופה ארוכה, יש בו כדי

להצביע, לכאורה על שיקול פסול, שכן ניסיון החיים גורס כי אחוז ההצלחה בבחינות

מקצועיות אינו כה נמוך"

שאלה מספר 1 (הדין המהותי - חלק ג' של הבחינה)

5. הוועדה הבוחנת קבעה כי חלופה ב' נכונה, זאת בהסתמך על סעיף 195 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965 ופסק הדין בעע"מ 839/14 **חברה לשיכון עממי בע"מ נ' עיריית ת"א יפו**. בפועל יש לפסול את השאלה מהטעם שחוק התכנון והבניה והפסיקה הנלוות לו, **אינם מהווים חלק מנושאי הבחינה שהיה ניתן לשאול בעניינים הקשורים לדין המהותי - בחלק ג' של בחינת דצמבר 2017**.
6. נושאי הבחינה נקבעו בתקנות ובהן בלבד. בהיעדר פירוט מורחב מה החוקים הרלוונטים לכל נושא, כמובן שלא ניתן להסיק מקריאת התקנות בלבד כי חוק התכנון והבניה הוא חלק מנושאי חלק ג' של בחינת לשכת עורכי הדין העוסק בדין המהותי.
7. התקנות שהותקנו אינן מפורטות כלל, אלא רק מציינות נושאים כללים שיש ללמוד כדוגמת "משפט מסחרי". בכך יש למשיבות יתרון לייצר לעצמן פרצות, להכניס מעת לעת חומרים נוספים בתוך כל נושא, כגון: זכויות יוצרים, סחר בינלאומי, הגבלים עסקיים (כאשר כולם חלק מהמשפט המסחרי) כמו שעשו במקרה הנוכחי לעניין חוק התכנון והבניה שהמשיבות מנסות לשייך אותו עתה לאחר מעשה ובדרך לא דרך לתחום דיני הקניין.
8. בבג"צ 10455/02 **אמיר נ' לשכת עורכי הדין בישראל**, (להלן: "**עניין אמיר**") נקבע **שכאשר מדובר בפגם של חריגה מסמכות, לא ינקוט בית המשפט באותה הזהירות, והתערבותו במקרה כזה תהא לא רק מובנת מאליה אלא אף מחויבת**. עוד נקבע בפסק הדין כי יש ליתן פירוש דווקני לנושאים בתקנה 18 שהגדרתם עמומה.
9. על רקע הדברים האמורים לעיל ועל ידי מי שצפה מראש את הבעייתיות בשינוי מתכונת הבחינה ללא תקופת מעבר, **ביום 18.5.17** הוגשה עתירה למתן צו על תנאי - בג"ץ 4109/17 **עו"ד אורן טסלר ואח' נגד שרת המשפטים ואח'** (להלן: "**עתירת הבג"ץ**") שעניינה העיקרי היה התנגדות לתחולתו של שינוי מתכונת הבחינה על מי שכבר סיים את לימודי המשפטים.
- הטענה המרכזית בעתירה הייתה שלא ניתן להחיל את החלק העוסק בדין המהותי על מי שכבר סיים את לימודי המשפטים, לא כל שכן בהתראה כל כך קצרה של מספר חודשים לפני הבחינה, מאחר והדבר אינו מאפשר היערכות ראויה מצד נבחנים שלמדו את החומר בדין המהותי לפני שנים וזאת בנוסף לחוסר הוודאות בחברות ההכנה לגבי כל נושאי הבחינה ולגבי כל סוגי שאלות הבחינה שיכולות להישאל בחלק של הדין המהותי.

10. התקנות העוסקות בבחינות לשכת עורכי הדין במתכונתה החדשה הותקנו ביום **14.06.2017** (חודש לאחר הגשת עתירת הבג"ץ), וכן פורסמו ברשומות רק ביום **26.06.17** (יום אחד לאחר הגשת תגובת המשיבות לעתירת הבג"ץ). בשים לב למועדים המצוינים לעיל, דומה כי המשיבות קודם כל התנהלו על מנת להכשיר תגובה לעתירת הבג"ץ.

11. במסגרת תגובתן המקדמית של המשיבות מיום **25.6.17** לעתירת הבג"ץ, הצהירו המשיבות בסעיפים 82-83 כי בחודש ספטמבר 2016 העביר המרכז הארצי למשיבות המלצותיו והצעתו לשינוי בחינות ההסמכה של עורכי הדין בישראל. עוד הצהירו המשיבות כי בהמלצותיו התייחס המרכז הארצי, בין היתר, גם למועדי יישום השינוי במתכונת הבחינה וכך למשל צוין בסעיף 10 להמלצות:

"אנו ממליצים שלפחות חצי שנה לפני המועד הראשון שבו תתקיים הבחינה במתכונתה החדשה יצאו פרסומים רשמיים המבשרים על השינויים ברמת פירוט שתאפשר לציבור הנבחנים להתכונן לקראתם ותאפשר למכוני ההכנה להכין חומרי לימוד.."

"ה" העתק מתגובתן המקדמית של המשיבות לעתירת הבג"ץ מצורף בזאת כנספח "ה" לכתב העתירה.

בסעיף 45 לתגובתן המקדמית הצהירו המשיבות כי הבחינה בחלק של הדין המהותי תכלול רק את רשימת החיקוקים שצורפה על ידם כנספח "ה" לתגובתן ואשר פורסמה על ידן ביום **6.6.17** במסגרת הודעת הועדה הבוחנת בעניין המתכונת הצפויה.

בסעיף 84 לתגובתן המקדמית הצהירו המשיבות כי פעלו בהתאם להמלצות המרכז הארצי ופרסמו את ההודעות השונות, לרבות הבחינה לדוגמא, במועדים שהגורם המקצועי סבר שהם מספיקים לצורך היערכות למתכונת החדשה ולאחר עריכת ניסוי.

בסעיפים 107-108 לתגובתן המקדמית הצהירו המשיבות שעיקר חובתן נעוצה ברצון להבטיח כי הנבחן "ידע מה מצפה לו" ומהי מתכונת הבחינה בכללותה; ולהעניק לנבחנים הכרת מבנה הבחינה וזאת על מנת שבמסגרת הבחינה תוכל הועדה הבוחנת לבחון אך ורק את הידע של הנבחנים **בחומר הנדרש**, וכי המשיבות **מילאו חובתם** זו במסגרת כל פרסומיהן עד למועד מתן תגובתן.

בסעיף 29 לתגובתה המקדמית של שרת המשפטים, נטען כי פרק הזמן שהוקצה להיערכות למתכונת החדשה היה ראוי ומספק וכי לנבחנים עמד די זמן להיערכות לבחינה זאת לנוכח רשימת חיקוקים שנמסרה ביום 6.6.17, חצי שנה טרם מועד הבחינה, כאשר רשימת החיקוקים שצורפה על ידי לתגובתן המקדמית, צורפה גם כנספח מש/5 לתגובת המקדמית שרת המשפטים.

”ו” העתק מתגובתה המקדמית שרת המשפטים לעתירת הבג”ץ מצורף בזאת כנספח “ו” לכתב העתירה.

12. רשימת החיקוקים שצורפה לתגובת המשיבות ולתגובת שרת המשפטים, הייתה אמורה ליתן וודאות כלשהי לקראת חלק הבחינה העוסק בדין המהותי, כזכור בחינה שנערכה ללא תקופת מעבר, מספר חודשים לאחר שינוי מתכונת הבחינה.

מספר ימים לאחר שעתירת הבג”ץ נדחתה בהסכמה, בהמלצת בית המשפט העליון ובשל טענותיהן של המשיבות המפורטות לעיל, אצו להן המשיבות **ביום 13.8.17** ובניגוד להצהרותיהן בבית המשפט, איחדו את החוקים בדין הדיוני ובדין המהותי לרשימת חיקוקים אחת.

”ז” העתק מפסק הדין בעתירה הבג”ץ צורף כנספח “ז” לכתב העתירה.

”ח” העתק מהודעת המשיבות מיום 13.8.17 צורף כנספח “ח” לכתב העתירה.

13. בכך העמידו המשיבות, פחות מ-4 חודשים לפני הבחינה, את כל המעורבים והנוגעים בעניין, לרבות מכוני ההכנה, בחוסר וודאות וחוסר יכולת היערכות לקראת בחינה בדין המהותי במתכונת חוקים לא ידועה ובחוסר יכולת בהעברת תכנים שישאלו בבחינת כדוגמת חוק התכנון והבניה. רוצה לומר כי לנבחנים לא ניתנה ההזדמנות ללמוד לקראת הבחינה פסיקה של בית המשפט העליון העוסקת והמפרשת את ההיבטים המהותיים של חוק התכנון והבנייה בדומה לפסיקה ב-עע”מ 839/14 חברה לשיכון עממי בע”מ נ’ עיריית ת”א יפו שצורף כסימוכין לתשובה הרשמית שנבחרה על ידי הועדה הבוחנת.

14. בהתנהלות זו יש לראות גם כהפרה של **התחייבות מנהלית** מצד המשיבות, כלפי הנבחנים וכלפי כל שאר המעורבים.

15. כך למשל, ניתן לעיין במכתבה של חברת “המתמחה” (חברת הבת של המשיבה 1) מיום 14.12.17, שנשלחה לוועדה הבוחנת, לאחר שזו הסתמכה על רשימת החקיקה שצורפה לתגובת המשיבות בעתירת הבג”ץ ולא

הכניסה או לכל הפחות לא הספיקה להכניס לספרי ההכנה מטעמה את נושא חוק התכנון והבניה בהיבט של הדין המהותי.

”ט” העתק ממכתבה של חברת “המתמחה”, צורף כנספח “ט” לכתב העתירה.

16. טעם נוסף שבגיננו יש לפסול את השאלה כפי שעוד יפורט בהמשך - חוק התכנון והבניה ופסק הדין שצורף כסימוכין על ידי המשיבות - עע”מ 839/14 **חברה לשיכון עממי בע”מ נ’ עיריית ת”א יפו**, אינם נלמדים במוסדות הלימוד האקדמיים והם מבחינת חומר חדש לאלו שניגשו לבחינת דצמבר 2017 ושלא עסקו בהתמחותם בתחום התכנון והבניה.

17. בשל הדברים האמורים לעיל, כמו גם בשל העובדה שמדובר בשאלה שולית ואזוטרית כמפורט **בפרק ה** לכתב העתירה, דין השאלה להיפסל.

שאלה מספר 13 (הדין דיוני - חלק ב' של הבחינה)

18. מדובר בשאלה אזוטרית אשר אינה בוחנת ידע כלשהו במשפטים או בעריכת דין. הנבחן הסביר לא יכול להצליח לענות נכון על השאלה, אלא רק באמצעות הימור על אחת החלופות ובתקווה שמדובר בתשובה הנכונה.

19. על מנת לענות נכון על השאלה שלא באמצעות הימור, הנבחן היה צריך להיות בקיא בשני מרכיבים פינתיים, שלא נלמדו בהתמחות או באקדמיה למשפטים ושאינן בהם לשקף ידע לימודי או מעשי כלשהו בכל הקשור למקצוע ערכת הדין :

א. האם במקרה דנא חלה ריבית צמודה או לא צמודה?

ב. מה השער היציג לדולר ארה”ב שפרסם על ידי בנק ישראל ואשר יחול במקרה דנא (השער שפרסם

לפני אישור תביעת החוב או השער שפרסם לפני אישור צו הכינוס)?

20. השאלה סוטה מתכליתה האמתית של הבחינה שצריכה לבחון ידיעותיו המשפטיות של הנבחן, בהיבט הדיוני, המהותי או המעשי, והתאמתו למקצוע עריכת הדין.

21. במסגרת **סעיף 103 לתגובתן המקדמית** של המשיבות לעתירת הבג”ץ, הודיעו כי מטרת הבחינה במתכונת החדשה היא לבחון את ידיעותיו של הנבחן, ובלשונן :

”התכלית האחת והיחידה של הבחינה במתכונתה החדשה היא לבחון ידע ידע ידע, הא ותו לא”.

22. על כך אמר את דברו גם בית המשפט העליון בעניין יונס אסד (פסקה 10 לפסק הדין):

”תכלית הבחינה היא בדיקת התאמת המתמחה להצטרף לשורות המקצוע. כאמור, ”לא בשל גודש בחינה רבת ממדים ולוח זמנים צפוף בבחינה יצליח הנבחן או חלילה ייכשל, אלא על פי ידע, ידע, ידע...”

23. בניגוד להצהרת המשיבות ובניגוד לפסיקתו של בית המשפט העליון בעניין יונס אסד, אין ולא היה בשאלה דנא על מנת לבחון ידע משפטי כלשהו שצבר הנבחן במוסד האקדמי או בתקופת ההתמחות, אלא יכולת זיכרון ושינון בלבד.

24. לחלופין, ככל שבית משפט נכבד זה סבור שהשאלה בודקת ידע משפטי כלשהו, הרי שהשאלה דנא אינה עוסקת בהיבט כלשהו של הדין הדיוני, אלא לכל היותר זו עוסקת בדין המהותי - **דיני החיובים** - גובה החוב וסוג הריבית שעל החייב לשלם בגין חוב לאחר שהחלו נגד החייב בהליכי כינוס.

בכך חרגה המשיבה 2 מהסמכות הקבועה בתקנה 18א לתקנות לשכת עורכי הדין (סדרי בחינות בדיני מדינת ישראל, באתיקה מקצועית החלה על עורכי דין זרים ובבחינת ההסמכה לעריכת דין), התשכ”ג-1962, כאשר בחרה לשייך את השאלה לחלק ב’ של הבחינה העוסק בדין הדיוני ואשר מחייב לזכור ולשנן בעל פה את כל החוקים הרלוונטיים לסדרי הדין.

25. לפיכך, גם אם הייתה סבורה כבוד הועדה כי בסמכותה היה לשאול שאלה זו, הרי שאת השאלה היה צריך לשאול בחלק ג’ של הבחינה העוסק בדין המהותי, בצירוף הוראות החוק לספר החקיקה, ובתנאי שהחוק פורסם ברשימת החוקים של הדין המהותי, חצי שנה לפחות טרם מועד הבחינה, זאת כאמור בהמלצת המרכז הארצי להערכה לבחינות.

במידה והמשיבות היו מתכבדות לעשות כן, בכך אולי היה מתאפשר לנבחן הסביר, לנסות ולאתר במהלך הבחינה את הוראות הדין הרלוונטיות, שאחת מהן באופן אבסורדי מצויה בכלל בסעיף **”ההגדרות”**.

26. בשל הדברים האמורים לעיל, כמו גם בשל העובדה שמדובר בשאלה שולית ואזוטרית כמפורט ב**פרק ה** לכתב העתירה, דין השאלה להיפסל.

למקרא עמדת המשיבות לגבי שאלה 13

27. למקרא עמדת המשיבות, עולה כי המשיבות מנסות לבסס תשובתן על עצם העובדה שכל מה שנשאל בשאלה 13 סובב סביב פקודת פשיטת הרגל, הא ותו לא. המשיבות לא נתנו תשובה עניינית ורצינית לטענה שהשאלה אינה עוסקת בשום היבט דיוני של הליכי פשיטת הרגל. עצם העובדה שכל מה שנשאל בשאלה סובב סביב פקודת פשיטת הרגל אינו הופך את השאלה לשאלה העוסקת בדין הדיוני של הליכי פשיטת רגל.

שאלה מספר 35 (הדין המהותי - חלק ג' של הבחינה)

28. הוועדה הבוחנת קבעה כי נכונה חלופה (א). זאת בהסתמך על סעיפים 1 ו-8 לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, ע"א 5757/97 אליהו חברה לביטוח בע"מ נ' זיאד עלי חמאדה, ע"א 7487/00 מנסור נ' חוג'יראת. בפועל, יש לפסול את השאלה.

29. במקרה הנוכחי, נבחן שניגש לשאלה לא רק שהיה צריך להתמצא בענף המשפט מעבר לליבת החומר בדיני הנזיקין הנלמדת באקדמיה למשפטים, אלא גם **בפקודת ביטוח רכב מנועי** (שלא נכללה כחלק מרשימת החקיקה של בחינת חורף 2017) ובפסיקה המפרשת את הפקודה, כאשר אלו לא היו חלק מחומר הלימוד לבחינה.

30. מדובר בשאלה אזוטרית ובלתי פתירה שרק עורך דין העוסק בתחום של תביעות הביטוח, יכול היה, אם בכלל, לענות עליה נכונה. לא היה זה סביר לדרוש ממתמחה שלא עסק בהתמחותו יום אחד בתחום הנזיקין לענות נכון על השאלה ושלא לסמן את חלופה ד' כתשובה נכונה, זאת בהתאם לפסיקה הקשורה לליבת החומר שהנבחן למד באקדמיה למשפטים.

31. לפי **סעיף 29 לתגובה המקדמית** של שרת המשפטים לעתירת הבג"ץ, הבחינה במתכונתה החדשה לא אמורה לכלול חומר חדש שלא נלמד באקדמיה ושלא היה ניתן להיערך אליו מבעוד מועד, ובלשון התגובה:

"אשר לחומר הלימוד, הרי מדובר בחומר שנלמד רובו ככולו במסגרת לימודי המשפטים ולא בחומר חדש"

32. פסקי הדין שצורפו כסימוכין על ידי המשיבות: ע"א 5757/97 אליהו חברה לביטוח בע"מ נ' זיאד עלי חמאדה, ע"א 7487/00 מנסור נ' חוג'יראת, אינם נלמדים במוסדות הלימוד האקדמיים והם מבחינת חומר חדש לאלו שניגשו לבחינת דצמבר 2017 ושלא עסקו בהתמחותם בתחום הנזיקין.

"לצורך המחשה צורפו כנספחים "1" - "3" לכתב העתירה:

סילבוס פסיקה דיני נזיקין, האוניברסיטה העברית מיום 7.9.17.

סילבוס פסיקה דיני נזיקין, אוניברסיטת חיפה לשנת תשע"ז.

סילבוס פסיקה דיני נזיקין, המכללה למנהל לשנת תשע"ח.

33. אי יישום המלצת וועדת גרסטל כי אין להחיל את שינוי מתכונת הבחינה על אלו שכבר סיימו לימודי המשפטים, גרמה גם בעניין זה לפגיעה בעקרון ההסתמכות של אלו שניגשו לבחינה במועד דצמבר 2017, כדוגמת אי הכרת

הפסיקה הרלוונטית הנוגעת לשאלה 35, לעומת אלו שיתחילו את לימודי המשפטים רק עתה וילמדו פסיקה זו במסגרת לימודי התואר במוסדות האקדמאיים שיתאימו עצמם לשינויים כמפורט בפרק ד לכתב עתירה.

בנסיבות אלו כמפורט בפרק ד לכתב העתירה, בהן המשיבות הצהירו כי יישמו את דו"ח וועדת גרסטל, ובפרט לאור התחיבות שרת המשפטים כי המתכונת החדשה לא תכלול בדין המהותי חומר חדש שלא נלמד בלימודי המשפטים שלא היה ניתן להיערך אליו מבעוד מועד, לא היה מקום לשאול את השאלה, לא כל שכן במחזור הראשון של הבחינה במתכונת החדשה.

למקרא כתב התשובה של המשיבות

34. **בסעיף 24 לכתב התשובה של המשיבות**, טוענות המשיבות שכל חיקוק שלא מופיע ברשימת החיקוקים וכל פסיקה המפרשת חיקוק כאמור, אינו חלק מחומר הלימוד לבחינה; והינה ביום 18/03/18 הועלתה על ידי המשיבות לאתר האינטרנט של לשכת עורכי הדין, רשימת החיקוקים שעל הנבחנים ללמוד לקראת בחינת קיץ 2018 - **מצ"ב כנספח "א" לעיקרי הטיעון מטעם העותרים**. רשימה זו פורסמה בהמשך להוראה הקבועה **בתקנה 18א(ג)** לתקנות לשכת עורכי הדין (סדרי בחינות בדיני מדינת ישראל, באתיקה מקצועית החלה על עורכי דין זרים ובבחינת ההסמכה לעריכת דין), תשכ"ג-196 (להלן: **"התקנות"**) אשר קובעת:

"לשם מענה על השאלות בבחינה נדרשת היכרות עם הפרשנות שניתנה בפסיקה לחיקוקים שפרסמה הוועדה הבוחנת לפי תקנה 18(ד)"

בהשוואה לרשימת החיקוקים מבחינת חורף 2017, לרשימת החיקוקים של בחינת קיץ 2018 התווספה פקודה אחת יותר מכל החיקוקים שהופיעו ברשימת החיקוקים של בחינת חורף 2017 והיא **"פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] תש"ל 1970 (להלן: "הפקודה")**.

בהתנהגותן של המשיבות וברשימת החיקוקים שפורסמה על ידן לקראת בחינת קיץ 2018, יש לשפוך אור נוסף על המקרה דנא ולהעיד **כטענת המשיבות בסעיף 24 לכתב התשובה** כי פקודת ביטוח רכב מנועי המוזכרת ברשימת החיקוקים לבחינת קיץ 2018 והפסיקה המופיעה בע"א 5757/97 **אליהו חברה לביטוח בע"מ נ' זיאד עלי חמאדה** המפרשת את הכיסוי הביטוחי המצוי בפקודת ביטוח רכב מנועי שמבטח בחר לקבל על עצמו באופן רצוני על פי הסכם, לא היו חלק מחומר הלימוד לבחינת חורף 2017 ובאופן שלא היה ניתן להיערך אליהן; וראו לעניין זה האמור בפסקה 9 לפסק הדין המפרש את סעיפים 1 ו-3 לפקודת ביטוח רכב מנועי:

"פוליסת הביטוח בין בעלת המחפר למערערת מהווה חוזה בין הצדדים (ראה סעיף 1 לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א 1981 - להלן: חוק חוזה ביטוח). ברי, כי הגדרות הנקבעות בחוזה על ידי הצדדים לו אינן מחייבות את בית המשפט בבואו לפרש חוק. ובענייננו, ברור שהוצאת פוליסה לביטוח המחפר אינה יכולה לשמש ראיה לכך שהמחפר הוא "רכב מנועי" כמובנו בחוק

הפיצויים. אך בדברים אלה אין כדי לפגוע ביכולתם של צדדים להסכם לאמץ, באופן רצוני, ביחסים ביניהם את מתכונת הכיסוי הביטוחי המצוי בפקודת הביטוח, תוך הנחה כי הרכב המבוטח הוא רכב מנועי כמשמעותו בפקודה זו ובחוק הפיצויים.

רכב מנועי" מוגדר בסעיף 1 לפקודת הביטוח":

"-כמשמעותו בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה1975"

הכיסוי הביטוחי על פי פוליסה לפי פקודת הביטוח נזכר בסעיף 3 של הפקודה, הקובע:

3."

(א)

פוליסה לפי דרישותיה של פקודה זו היא פוליסה שהוציא מבטח שהיה מורשה בשעת הוצאתה והיא מבטחת את –

(1) בעל הרכב והנוהג בו - מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה1975- (להלן: החוק), ומפני חבות אחרת שהם עשויים לחוב בשל נזק גוף שנגרם לאדם על ידי השימוש ברכב מנועי או עקב השימוש בו; לעניין זה 'נזק גוף' ו'שימוש ברכב מנועי' - כמשמעותם בחוק.

(2) בעל הרכב הנוהג בו וכל אדם הנוהג בו בהיתר ממנו - מפני נזק גוף שנגרם להם בתאונת דרכים כמשמעותם בחוק.

(ב)

המבוטח בביטוח לפי סעיף קטן (א)2) יהא זכאי לפיצוי כפי שהיה זכאי לקבל נפגע אחר לפי החוק"

שאלה מספר 31 (הדין המהותי - חלק ג' של הבחינה)

35. הוועדה הבוחנת קבעה כי נכונה חלופה (א) בהסתמך על סעיף 10 לחוק המקרקעין. בפועל, נראה כי יש לקבל גם את חלופה (ג) וחלופה (ב) כחלופות נכונות מהטעם שהתשובה לשאלה כפי שנוסחה אינה חד משמעית וכי לא ניתן לקבוע לגבי האירוע המתואר בשאלה מה היא התשובה הנכונה ביותר.

בעיית הניסוח הראשונה: "הייתה גיתית יכולה להחזיר לעצמה את הדירה" - להצדקת חלופה ב

36. בשאלה קיימת חוסר בהירות מהי נקודת הזמן אשר לפיה גיתית הייתה יכולה לעשות מעשה לצורך החזרת הדירה? האם מדובר באפשרות לעשות מעשה בנקודת זמן המצויה טרם רכישת הדירה על ידי אורית? או באפשרות לעשות מעשה בנקודת זמן המצויה לאחר רכישת הדירה על ידי אורית? האם מדובר בנקודת זמן המצויה טרם מתן תמורה עבור הרכישה על ידי אורית או האם מדובר בנקודת זמן המצויה לאחר מתן התמורה עבור הרכישה על ידי אורית?

37. ככל שנקודת הזמן מתייחסת למועד שטרם רכישת הדירה ומתן תמורה עבור הרכישה על ידי אורית, הרי שניתן לקבוע כי חלופה א' היא החלופה הנכונה ביותר, יחד עם זאת, ככל שנקודת הזמן המדוברת מתייחסת למועד שלאחר רכישת הדירה ומתן תמורה עבור הרכישה על ידי אורית, הרי שבמקרה זה כאשר אורית זוכה להגנת הקבועה בסעיף 10 לחוק המקרקעין, דווקא חלופה ב מהווה את התשובה הנכונה ביותר.

בעיית הניסוח השנייה - להצדקת חלופה ג

38. יראה בית המשפט הנכבד כי לא קיים בשאלה פירוט עובדתי האם ניתנה תמורה עבור רכישת הדירה על ידי אורית מאלכס? כל שנאמר לנבחן הוא שהעסקה נגמרה ברישום. אה ותו לא! נבחן שלמד ומכיר את תנאי תקנת השוק במקרקעין, יודע כי אחד התנאים לתחולת תקנת השוק במקרקעין הוא מרכיב "התמורה", אשר בלעדיו תקנת השוק במקרקעין לא תחול.

39. והנה כי כן, כאשר הגיע הנבחן לפתור את השאלה במהלך הבחינה, מגלה כי מרכיב "התמורה" שלמד באקדמיה למשפטים כאחד מהתנאים לתחולת תקנת השוק במקרקעין, לא מתקיים בשאלה, ולכן בחר בתשובה ג' כתשובה נכונה.

40. יש להדגיש, חלק ג' של בחינת לשכת עורכי הדין היא בחינה בעלת מסיחים שלכל פירוט או לכל היעדר פירוט קיימת משמעות, כך שלחוסר הבהירות בשאלה האם ניתנה תמורה עבור הרכישה יש משקל לצורך הכרעה מהי במקרה הנוכחי התשובה הנכונה ביותר.

41. בהקשר זה כבר פסק בית המשפט העליון בג"צ 6250/05 לוי נגד לשכת עורכי הדין:

"מתכונת הבחינה כבחירה בין אפשרויות, אשר אינה פותחת פתח להסבר ולהבהרה, מחייב כי תוצגנה שאלות שהתשובות להן הן חד משמעיות וברורות, ואינן פותחות פתח ממשי לאפשרויות שונות, שאם לא כן, תיתכן טעות ומבוכה. בית המשפט הוסיף ועמד בהקשר זה על הצורך למנוע "ערפול ודו משמעות בבחינה שבה רק תשובה אחת מתוך מספר תשובות אפשריות היא הנכונה"

42. מקרה דומה שבו התקבלה תשובה נוספת בשל חוסר בהירות בניסוח השאלה, הינו המקרה בעת"מ 12-26297-15 סלומון טקה ואח' נגד לשכת עורכי הדין ואח' שנדונה בפני כבוד השופט ארנון דראל לגבי שאלה 9 מבחינת חורף 2015 ושהוגשה באמצעות הח"מ כמייצג שם בשם 9 עותרים.

למקרא כתב התשובה של המשיבות לגבי שאלה 31

43. להצדקת עמדת המשיבות נגד טיעוני העותרים להכרה בחלופה ב' גם כתשובה נכונה, טוענות המשיבות בסעיף 80.10 לכתב התשובה כי לא יכולה הייתה להיות מחלוקת כי לו גיתית גילתה את העניין לפני שאלכס התחייב למכור את הדירה, גיתית יכולה הייתה למנוע את מכירתה על ידי אלכס, אלא שבנסיבות העניין ובניגוד לנרשם על ידי המשיבות בכתב התשובה, בחרו המשיבות לנסח בשאלון הבחינה את החלופות המוצעות לבחירה לגבי שאלה 31 באלו המילים: "גיתית יכולה הייתה להחזיר לעצמה את הדירה"

יש הבדל משמעותי, הן בפן העובדתי והן בפן המשפטי, בין פעולה של החזרת הבעלות בדירה לבין פעולה של מניעת מכירתה של דירה - פעולת המניעה יכולה להתייחס רק כלפי מכירה עתידית שטרם באה לעולם ורק לנקודת זמן המצויה טרם ביצוע המכירה על ידי אלכס. פעולת ההחזרה יכולה להתייחס רק כלפי מכירה שכבר נעשתה, כלומר לנקודת זמן המצויה לאחר המכירה על ידי אלכס. מכאן בדיוק נובע הבלבול שנוצר אצל העותרים שמצאו לנכון לסמן את חלופה ב' כתשובה נכונה, עת סברו שנקודת הזמן בה גיתית מבקשת להחזיר לעצמה את הדירה מתייחסת לנקודת הזמן המצויה לאחר המועד שאלכס מכר לאורית את הדירה.

44. להצדקת עמדת המשיבות נגד טיעוני העותרים להכרה בחלופה ג' גם כתשובה נכונה, טוענות המשיבות כי לצורך מענה נכון על השאלה, על הנבחן להניח שניתנה על ידי אורית תמורה בגין רכישת הדירה מאחר ובשאלה נרשם שאורית "רכשה" את הדירה (כלומר לטענת המשיבות על הנבחן היה להניח רכיב עובדתי שזכרו לא בא בשאלה ולהניח מעצם הרכישה שכבר ניתנה תמורה), אלא שבעתירות אחרות שהוגשו לבית המשפט הנכבד בעניין שאלות בחינת חורף 2017, טוענות המשיבות בתשובתן כלפי לפחות 3 שאלות אחרות כי הנבחן אינו רשאי להוסיף לאירוע המתואר בשאלה רכיבים עובדתיים שאינם נזכרים בה, תוך שהן מצטטות את הלכת עת"מ 611/06 ד"ר מיכאל לוטן נ' לשכת עורכי הדין המובאת על ידי העותרים כאן.

45. המשיבות נוקטות בסטנדרט כפול ומנסות להיאחזו במקל בשני קצותיו תוך שהן מזגוגות בטיעוניה בהתאם לעתירה שהן צריכות להשיב לה. לדעת המשיבות, פעם אחת על הנבחן להניח רכיבים עובדתיים על דעת עצמו (כפי שבעניינו) ופעם אחרת כשזה לא מתאים להן אז הן טוענות ומצטטות בפני בית המשפט הנכבד את ההלכות הקובעות שעל הנבחן אסור להניח רכיבים עובדתיים שאין להם זכר בשאלה. לשפשף את העיניים ולא להאמין!

אורן טסלר, עו"ד

ב"כ העותרים

א

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

ב' ניסן תשע"ח
18 מרץ 2018

סימוכין: 00051818

תקנות לשכת עורכי הדין (סדרי בחינות בדיני מדינת ישראל, באתיקה מקצועית החלה על עורכי דין זרים ובבחינת ההסמכה לעריכת דין), התשכ"ג-1962

רשימת חיקוקים - תקנה 18 (ד)

מועד קיץ 2018

רשימת חיקוקים

דבר המלך במועצה על ארץ ישראל, 1947-1922
חוק אימוץ ילדים, תשמ"א-1981
חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק אכיפת פסקי-חוק, תשי"ח-1958 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק בתי דין מנהליים, תשנ"ב-1992
חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), תשנ"ה-1995
חוק בתי המשפט (נוסח משולב), תשמ"ד-1984
חוק בתי המשפט לענייני משפחה, תשנ"ה-1995
חוק בתי משפט לעניינים מנהליים, תשי"ס-2000 כולל התוספות לחוק והתקנות שהותקנו על פיו
חוק האזנת סתר, תשל"ט-1979
חוק האזרחות, תשי"ב-1952
חוק הבוררות, תשכ"ח-1968 כולל התוספות לחוק
חוק הגנה על הציבור מפני עברייני מין (תיקון מס' 3), תשע"א-2011
חוק הגנת הדייר (נוסח משולב), תשל"ב-1972
חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988
חוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967 והתקנות שהותקנו על-פיו
חוק ההסגרה, תשי"ד-1954
חוק ההתיישנות, תשי"ח-1958 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק החברות, תשנ"ט-1999 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), התשל"א-1971 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק החוזים האחדים, התשמ"ג-1982 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק הירושה, תשכ"ה-1965 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק המחאת חיובים, תשכ"ט-1969 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק המיטלטלין, התשל"א-1971 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק המכר, התשכ"ח-1968 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק המכר (דירות), התשל"ג-1973 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה-1974 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק המכר (מכר טובין בין-לאומי), התש"ס-1999 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), תשס"ו-2005
חוק המחשבים, תשנ"ה-1995
חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969 כולל התוספות לחוק והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק המקרקעין (חזוק בתים משותפים מפני רעידות אדמה), תשס"ח-2008
חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, תשמ"א-1981
חוק המשכון, תשכ"ז-1967 והתקנות שהותקנו מכוחו

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

חוק המתנה, התשכ"ח-1968 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק הנאמנות, תשל"ט-1979 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ס-1960
חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א-1971
חוק הניזקים האזרחיים (אחריות המדינה), התשי"ב-1952 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק הנכים (תגמולים ושיקום), תשכ"ט-1959
חוק הסיוע המשפטי, תשל"ב-1972
חוק הסנגוריה הציבורית, תשנ"ו-1995
חוק העבירות המנהליות, תשמ"ו-1985
חוק העונשין, תשל"ז-1977 – סעיפים 1 עד 90 והוראות דיוניות לפי לתקנה 18א
חוק העמותות, תשי"מ-1980 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק הערבות, תשכ"ז-1967 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק הפרוצדורה האזרחית העותומני
חוק הפרשנות, תשמ"א-1981
חוק הריבית, התשי"ז-1957 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק השומרים, התשכ"ז-1967 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק השכירות והשאלה, התשל"א-1971 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק השליחות, תשנ"ה-1965 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965
חוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א-2001
חוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981
חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998
חוק חסינות מדינות זרות, תשס"ח-2008
חוק חתימה אלקטרונית, תשס"א-2001
חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, תשי"א-1951
חוק חקירת סיבות מוות, תשי"ח-1958
חוק טיפול בחולי נפש, תשנ"א-1991
חוק יסוד: הכנסת
חוק יסוד: הממשלה
חוק יסוד: הצבא
חוק יסוד: השפיטה
חוק יסוד: חופש העיסוק
חוק יסוד: ירושלים בירת ישראל
חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו
חוק יסוד: מבקר המדינה
חוק יסוד: מקרקעי ישראל
חוק יסוד: משאל עם
חוק יסוד: משק המדינה
חוק יסוד: נשיא המדינה
חוק יסודות המשפט, תש"מ-1980
חוק להגנת רכוש מופקד, תשכ"ה-1964
חוק להגנה על עדים, תשס"ט-2008
חוק לטיפול בחולי נפש, תשנ"א-1991
חוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח-1998
חוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), תשנ"ב-1992
חוק לשחרור על תנאי, תשס"א-2001
חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961, התקנות והכללים שהותקנו על פי
חוק לתיקון דיני הראיות (אזהרת עדים וביטול שבועה), תשי"מ-1980
חוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), תשט"ו-1955
חוק לתיקון סדרי הדין (חקירת עדים), תשי"ח-1957
חוק לתיקון סדרי הדין (המדינה כבעל דין) תשי"ח-1958
חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), תשכ"ג-1963
חוק מניעת הטרדה מאיימת, תשס"ב-2001
חוק מס ערך מוסף, תשל"ה-1975
חוק מס רכוש וקרן פיצויים, תשכ"ח-1961 – בעיקר סעיף 54 לחוק והסעיפים הרלוונטיים לו

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

- חוק נכסי נפקדים, התשי"י-1950 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב-1982
חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), תשס"ב-2002
חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), תשנ"ו-1996
חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), תשנ"ו-1996 והתקנות שהותקנו על-פיו
חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-נתוני תקשורת), תשס"ח-2007
חוק סדר הדין הפלילי (עצור החשוד בעבירת ביטחון) (הוראת שעה), תשס"ו-2006
חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), תשל"ט-1979
חוק עוולות מסחריות, תשנ"ט-1999 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק עשיית עושר ולא במשפט, התש"ם-1980 והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975, והתקנות שהותקנו מכוחו
חוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961
חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988
חוק שחרור על תנאי ממאסר, תשס"א-2001
חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), תשי"ג-1953
חוק תובענות ייצוגיות (תיקוני חקיקה), תשנ"ו-1996
חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 והתקנות שהותקנו מכוחו
פקודת בזיון בית המשפט
|| פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תשל"ל-1970 ||
|| פקודת בתי הסוהר (נוסח חדש), תשל"א-1971 ||
פקודת האגודות השיתופיות והתקנות שהותקנו מכוחה
פקודת החברות (נוסח חדש), תשמ"ג-1983 והתקנות שהותקנו מכוחה
פקודת המבחן (נוסח חדש), תשכ"ט-1969 והתקנות שהותקנו מכוחה
פקודת המועצות המקומיות (נוסח חדש) – סעיף 21 לפקודה והסעיפים הרלוונטיים לו
פקודת המיסים (גבייה), 1929
פקודת הניקיין (נוסח חדש), תשכ"ח-1968 והתקנות שהותקנו מכוחה
פקודת הסדר זכויות במקרקעין (נוסח חדש) תשכ"ט-1969
פקודת העריות (נוסח חדש) – סעיף 324 והסעיפים הרלוונטיים לו
פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)
פקודת הפרשנות (נוסח חדש)
פקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943
פקודת הראיות (נוסח חדש), תשל"א-1971 והתקנות שהותקנו על פיה.
פקודת השותפויות (נוסח חדש), תשל"ה-1975 והתקנות שהותקנו מכוחה
פקודת השטרות (נוסח חדש) והתקנות שהותקנו מכוחה
פקודת התעבורה (נוסח חדש)
פקודת מס הכנסה (נוסח חדש)
פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח חדש), תשכ"ט-1969
פקודת סדרי הדין (התייצבות היועץ המשפטי לממשלה), נוסח חדש
פקודת פשיטת הרגל (נוסח חדש), התש"ם-1980 והתקנות שהותקנו מכוחה
צו בית המשפט לענייני משפחה (בוררות בענייני משפחה), תשנ"ו-1996
צו בתי המשפט (הוראות מעבר) (אזורי השיפוט של בתי המשפט המחוזיים), תשי"ד-1954
צו בתי המשפט (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), תשס"ט-2009
צו בתי המשפט (הקמת בתי משפט השלום איזור שיפוטם), תש"ך-1960
צו סדר הדין הפלילי (קביעת בית משפט לעניין הגבלים עסקיים), תשנ"ד-1994
תקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין) תשנ"ב-1991
תקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז-2007
תקנות בתי המשפט (גישור), תשנ"ג-1993
תקנות בתי המשפט (המחלקה לניתוב תיקים בבתי משפט ובבתי דין לעבודה), תשס"ב-2002
תקנות בתי המשפט (סדרי דין במשפט חוזר), תשי"ז-1957
תקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים), תשס"ג-2003
תקנות בתי המשפט וההוצאה לפועל (פגרות), תשמ"ג-1983
תקנות בתי המשפט לעניינים מנהליים (סדרי דין), תשס"א-2000
תקנות הגנת הדייר (סדרי דין בבית הדין לשכירות), תש"ד-1954
תקנות הגבלים העסקיים (סדרי דין בבית הדין ובערעור), תשמ"ט-1988
תקנות ההוצאה לפועל, תש"מ-1979

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

- תקנות הוצאה לפועל (אגרות, שכר והוצאות), תשכ"ח-1968
תקנות ההסגרה (סדרי דין וכללי ראיות בעתירות), תשל"א-1970
תקנות הוצאה לפועל של פסקי דין נגד המדינה, תשל"ז-1976
תקנות החברות (דיווח, פרטי רישום וטפסים) תש"ס-1999
תקנות החברות (מיזוג), תש"ס-2000
תקנות החברות (פירוק), תשמ"ז-1987
תקנות החוזים האחידים (סדרי דין בבית הדין וסדרי דין בערעור), תשמ"ג-1983
תקנות המקרקעין (ניהול ורישום), תשע"ב-2011
תקנות המשכון (סדרי רישום ועיון) תשנ"ד-1994
תקנות הנוער (טיפול והשגחה) (סדר הדין) תשל"א-1970
תקנות הסנגוריה הציבורית (זכאות לייצוג לקטינים נוספים), תשנ"ח-1998
תקנות העבירות המינהליות, תשמ"ו-1986
תקנות העדות (העתקים צילומיים), תשל"ל-1969
תקנות העונשין (מאסר על תנאי), תשמ"א-1985
תקנות התכנון והבניה (סדרי דין בבקשות לעניין צו הריסה מינהלי), תש"ע-2010
תקנות התכנון והבניה (סדרי דין בעתירות לבית המשפט לעניינים מנהלים), תשנ"ו-1996
תקנות התכנון והבניה (סדרי הדין בערעור על שומת השבחה), תשמ"א-1981
תקנות התעבורה (ערעור לפני בית המשפט המחוזי), תש"ס-1980
תקנות לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), תשט"ז-1956
תקנות מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה) (פטור ממס מכירה), תש"ס-2000
תקנות מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה) (פטור ממס רכישה למוסד ציבורי), תשס"ו-2005
תקנות מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה) (מס רכישה), תשל"ה-1974
תקנות מס שבח מקרקעין (פטור ממס בהעברת מניות מחברת חוץ לבעלי מניותיה), תש"ס-1980
תקנות מס ערך מוסף ומס קניה (סדר הדין בערעור), תשל"ו-1976
תקנות ניירות ערך (סדרי הדין לעניין תובענה ייצוגית), תשכ"ב-1991
תקנות סדרי דין (סעד מידי בימי מנוחה ומחוץ לשעות העבודה הרגילות בבתי המשפט), תשל"א-1971
תקנות סדר הדין בבית הדין הגבוה לצדק, תשמ"ד-1984
תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984
תקנות סדר הדין בדיון נוסף, תשמ"ד-1984
תקנות סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) (דחיית פגישת עצור בעבירות בטחון עם עורך דין), תשנ"ז-1997
תקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד-1974
תקנות סדר הדין הפלילי (קביעת סוגי פשעים שלגביהם לא תחול חובת היידוע לפי סעיף 60א(א) לחוק), תשס"ה-2005
תקנות סדרי דין (עדות מומחים), תשט"ו-1954
תקנות סדרי הדין בענייני בוררות, תשכ"ט-1968
תקנות סדרי הדין (עתירה לגילוי ראיה), תשכ"ט-1969
תקנות סדרי הדין (פיצויים בשל מעצר או מאסר), תשמ"ב-1982
תקנות פשיטת הרגל, תשמ"ה-1985
תקנות שיפוט בתביעות קטנות (סדרי דין), תשל"ז-1976
תקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010

הערות:

1. הידיעה הנדרשת היא תוך זיקה לנושאי הבחינה כמפורט בתקנה 18 לתקנות לשכת עורכי הדין (סדרי בחינות בדיני מדינת ישראל, באתיקה מקצועית החלה על עורכי דין זרים ובבחינת ההסמכה לעריכת דין), תשכ"ג-1962.
2. כל החיפוקים הם בנוסחם כפי שתוקנו לפני מועד הבחינה, בתנאי שכבר פורסמו ב"רשומות", וככל שהנם כבר בתוקף חודש ימים לפני מועד הבחינה, וכפי שפורשו בפסקי הדין שהתפרסמו בדפוס, במדיה דיגיטלית, במאגרי הפסיקה באינטרנט בפלטפורמות השונות לרבות המסחריות, ובאתרי אינטרנט המפרסמים פסיקה לרבות אתר הרשות השופטת, עד לא פחות משלושה חודשים לפני הבחינה.